

Espurna n° 151

Desembre 2021

Butlletí informatiu de
Prevenció d'Incendis
Forestals

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDEX

Claus del any	2
Dades Estadístiques	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	11
Relació completa d'incendis en el període	13
Mapes	14
Notícies i divulgació	20
Els ulls del bosc.....	20

Foto portada: collage de totes les portades de l'Espurna de l'any 2021.

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL ANY

El mes de **desembre de 2021** ha sigut molt sec i **extremadament càlid** en la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 10,8 °C, és 2,1 °C superior que la de la climatologia de referència (8,7 °C), i la precipitació acumulada ha sigut 4,2 l/m², que és **un 91% inferior** que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (47,5 l/m²).

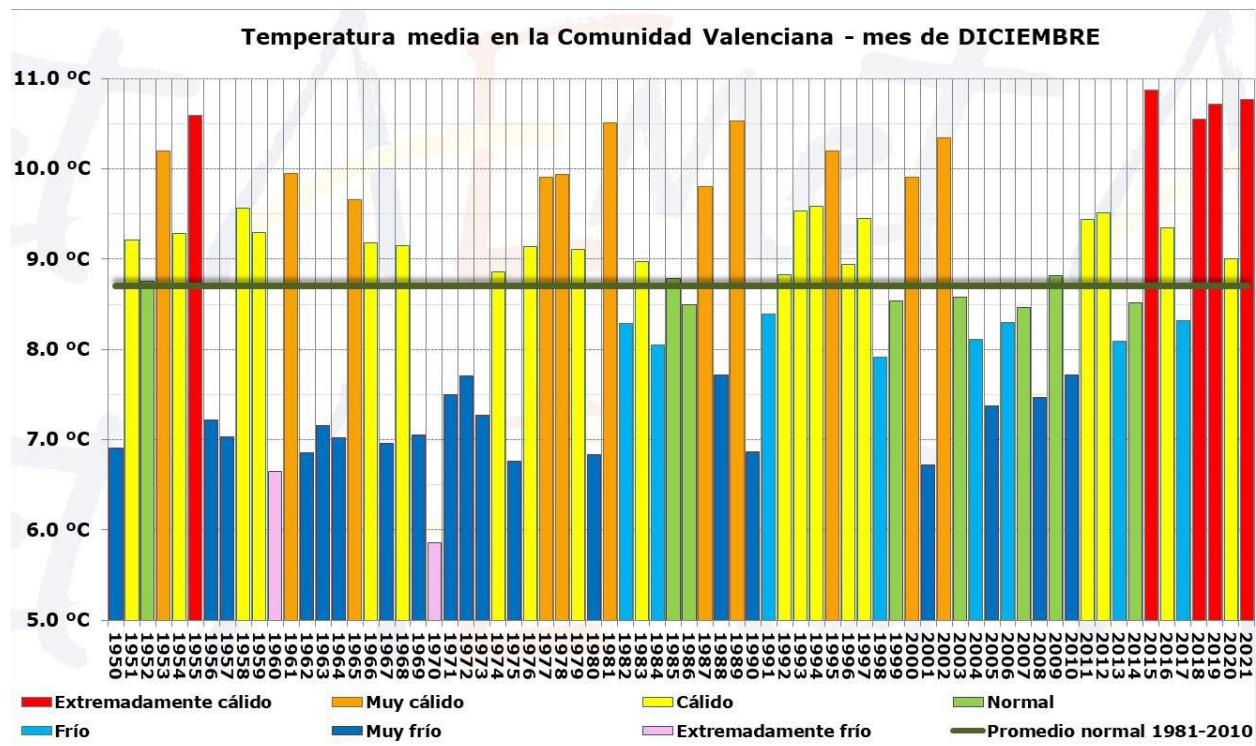

Figura 1. Temperatura mitjana del mes desembre en la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

Ha sigut el segon mes de desembre més càlid de la sèrie històrica, després del de l'any 2015 i, com a novembre va ser fred, el resultat és que desembre de 2021 ha sigut més càlid que el mes anterior.

El mes va començar una cosa fresca, de fet, el dia 2 va ser un dels més freds del mes, però ràpidament les temperatures es van normalitzar. El caràcter extremadament càlid és degut als registres de l'última desena, que va tindre una anomalia de +4 °C. L'entrada d'una massa d'aire subtropical atlàntica i l'establiment de sobre la Península d'un anticicló els últims dies del mes van ser la causa del caràcter extremadament càlid de la desena.

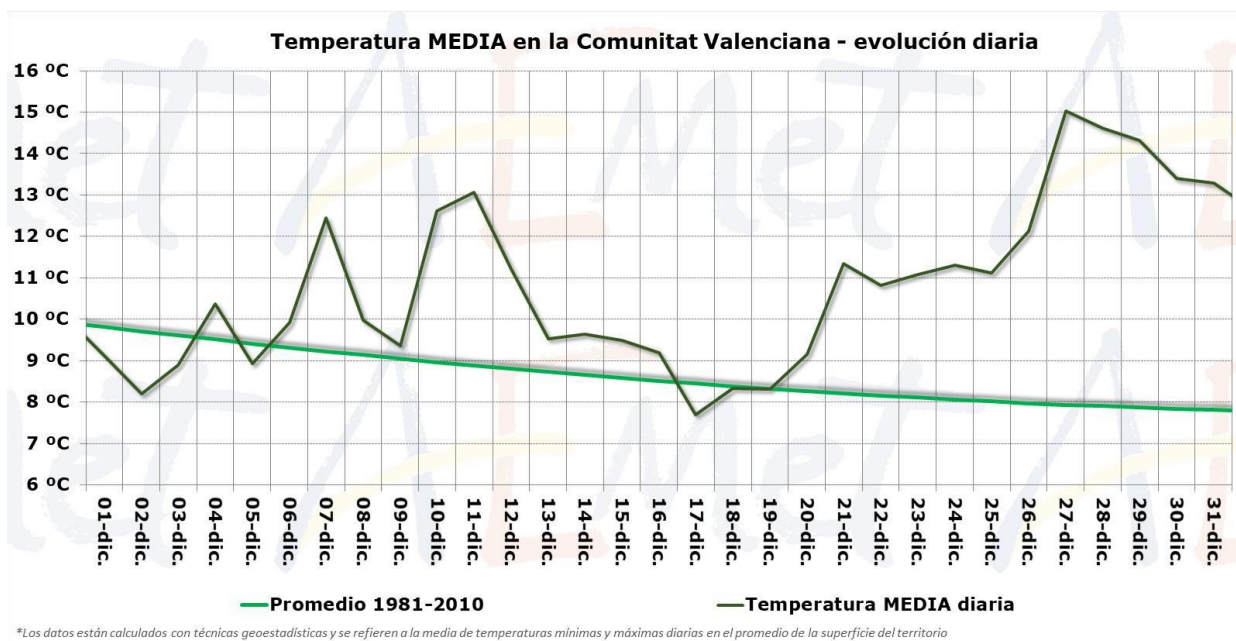

Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de desembre a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

Molts observatoris de l'interior van superar el dia 31 el seu rècord històric de temperatura màxima del mes de desembre, la qual cosa és a més molt significatiu per tractar-se de l'últim dia del mes, si més no probable resulta.

Molt destacables van ser les temperatures màximes registrades els dies 30 i 31 en zones altes de muntanya. En el **Pico Gavilan**, a la Puebla de San Miguel, a 1750 metres d'altitud, el dia 30 es van registrar 16,6°C i el 31, 18,2. Tots dos registres superen l'anterior màxim de 15,1°C del 23 de desembre de 2012, la qual cosa posa de manifest la gran anomalia tèrmica de la massa d'aire que es va establir sobre el nostre territori entre el 26 de desembre i el 4 de gener de 2022.

La precipitació acumulada ha sigut 4,2 l/m², que és un **91% inferior** que la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (47,5 l/m²) i, globalment qualifiquen al mes com molt sec. Ha sigut, juntament amb 2015 i 2012, el mes de desembre més sec del segle.

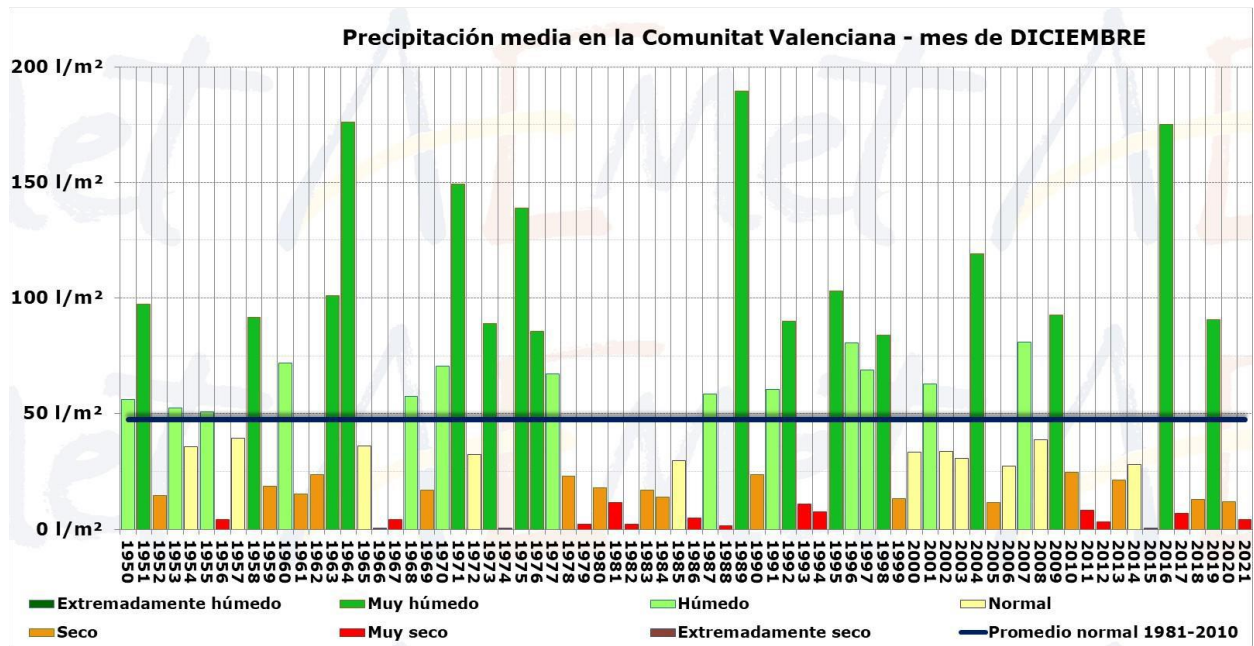

Figura 3. Precipitació mitjana del mes desembre en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

Per províncies, el comportament ha sigut molt similar en les tres, amb un caràcter molt sec tant a València com Castelló i Alacant.

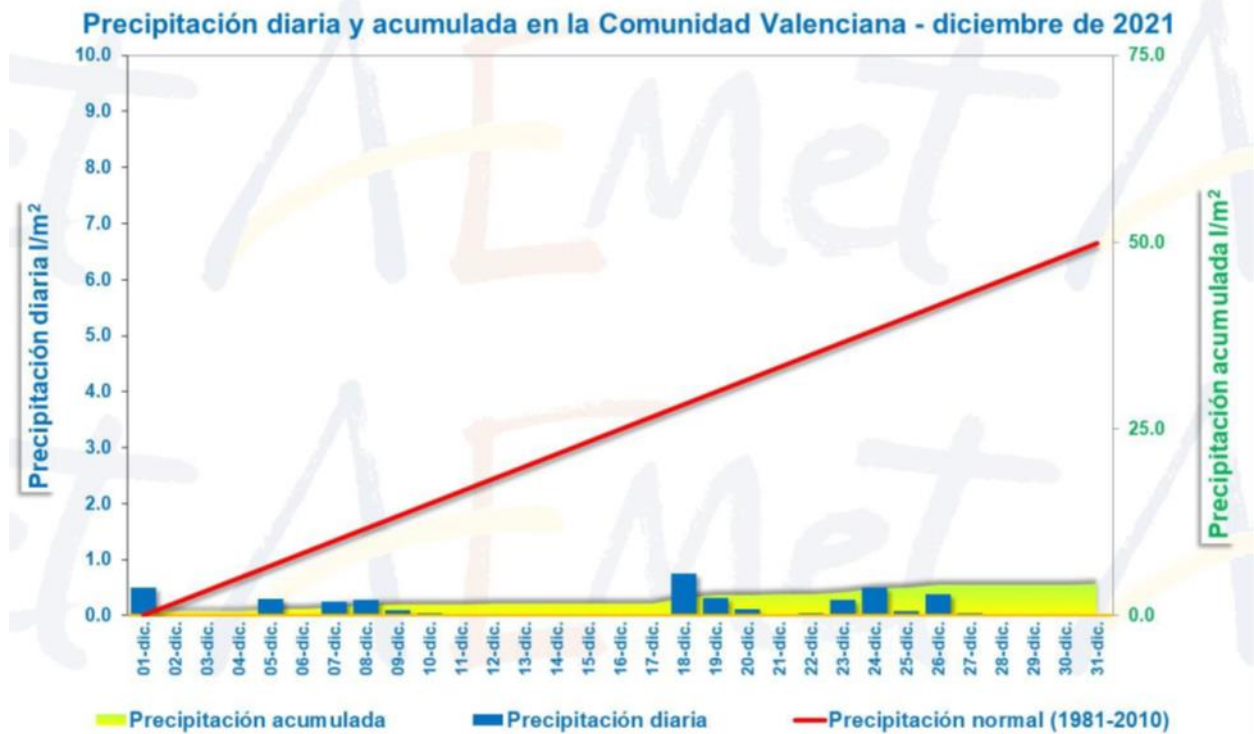

Figura 4. Precipitació diària i acumulada en la comunitat Valenciana - desembre de 2021. Font: AEMET.

La precipitació ha sigut molt escassa en tot el territori. El màxim mensual s'ha acumulat en l'observatori del Maigmó, a Tibi, amb 19,5 l/m², 19,4 es van acumular en Fredes, 19,2 a Polinyà de Xúquer i 17,4 a Morella. En l'altre extrem, la precipitació ha sigut inferior a 1 l/m² en el 17% del territori, repartit principalment pel litoral de les tres províncies.

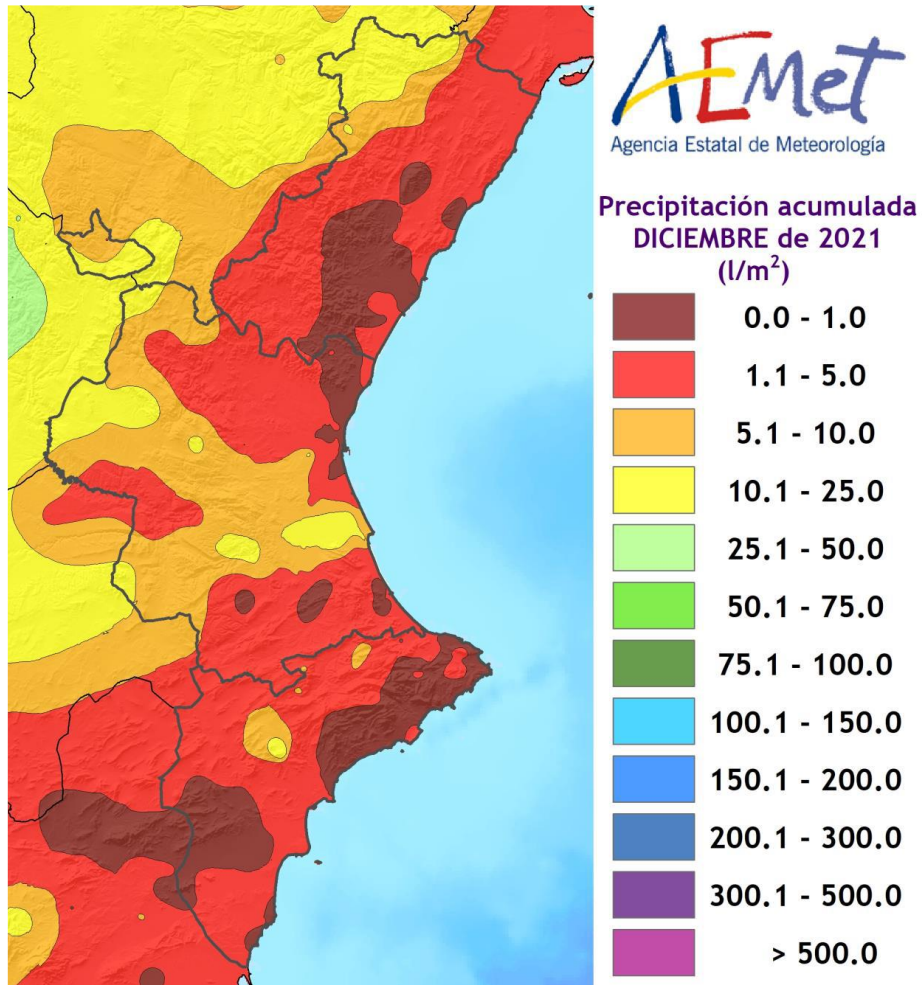

Figura 5. Precipitació acumulada del mes de desembre en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

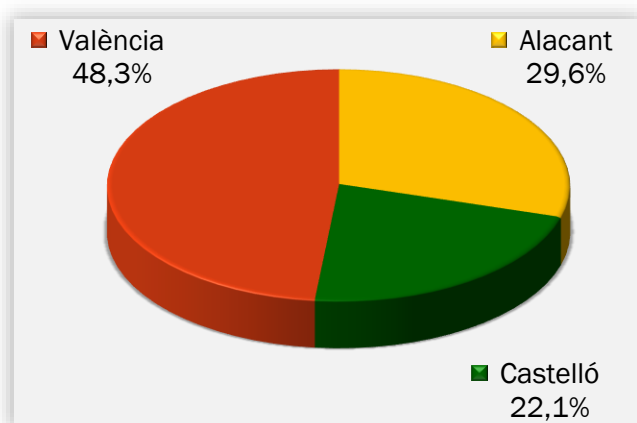
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

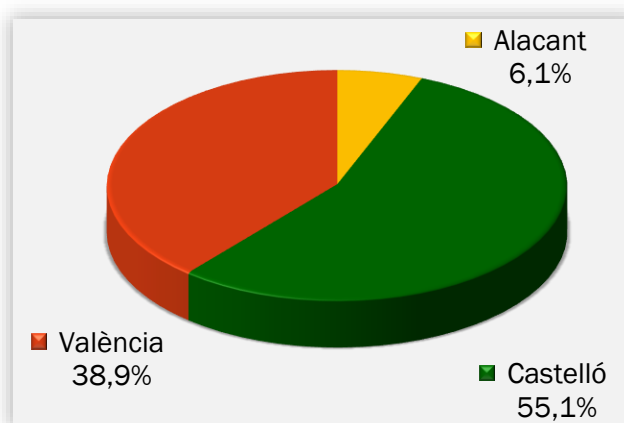
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2021 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	71	11,07	28,34	39,40	8,18	47,58
Castelló	53	1,26	311,19	312,45	119,88	432,33
València	116	10,70	253,39	264,08	40,85	304,94
Total	240	23,02	592,91	615,94	168,91	784,85

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2021.

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge.

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.

La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València, amb un 48,3% seguida d'Alacant i Castelló amb un 29,6% i 22,1% respectivament. A València tot l'any s'han produït un total de 116 incendis, seguida d'Alacant amb 71 i 53 a la província de Castelló.

Quant a la superfície afectada, Alacant es troba en el 6,1% de la superfície, mentre que València aconseguix el 38,9% i el 55,1% de la superfície afectada és a Castelló. A Castelló són 432,33ha les que s'han vist afectades en el 2021, seguit de la província de València amb 304,94ha i 47,58ha a la província d'Alacant.

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 784,85ha en 240 incendis. Del total de la superfície forestal afectada, 168,91 pertanyen a terreny arbrat i a superfície no arbrada 615,94ha, de les quals, 23,02ha corresponen a canyar.

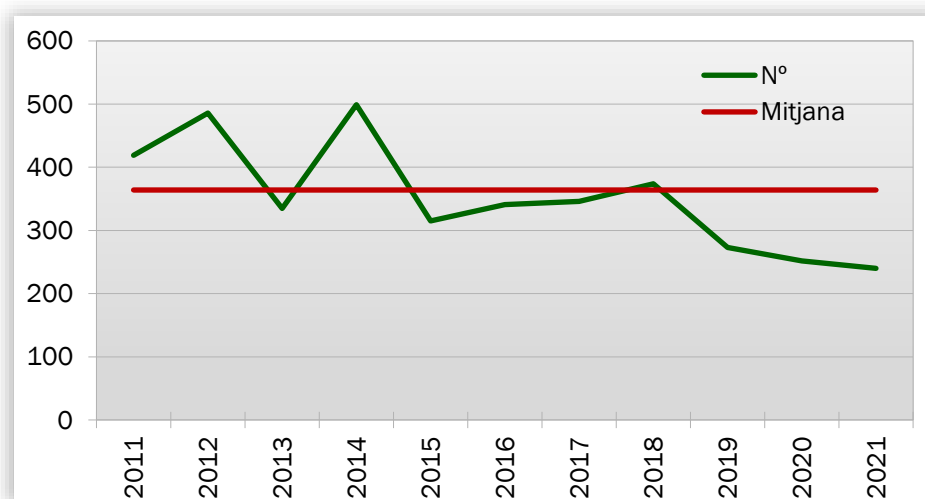
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 de desembre per a l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En tot l'any 2021 s'han produït 240 incendis, valor per davall de la mitjana (364 incendis), amb una superfície afectada de 784,85ha, que també està molt per davall de la mitjana (8132,55ha).

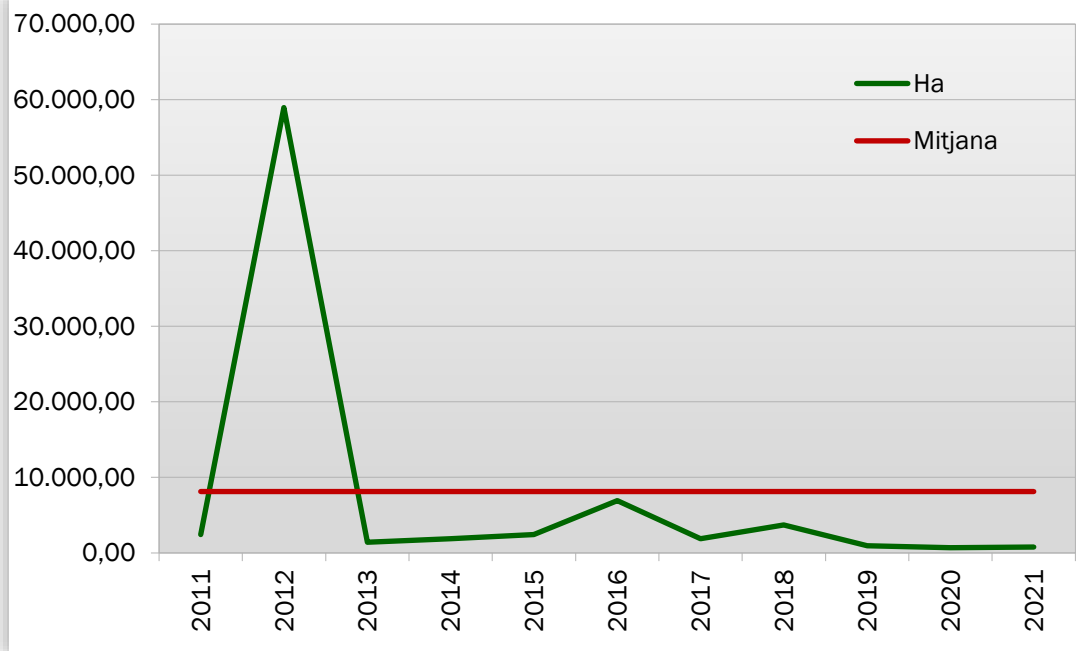
Any	Nº	Superfície
2011	419	2.436,38
2012	486	58.947,97
2013	335	1.442,82
2014	499	1.881,82
2015	315	2.417,85
2016	341	6.913,62
2017	346	1.897,46
2018	374	3.720,32
2019	273	969,48
2020	252	697,76
2021	240	784,85

Taula 2. Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (desembre) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3. Evolució n° d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

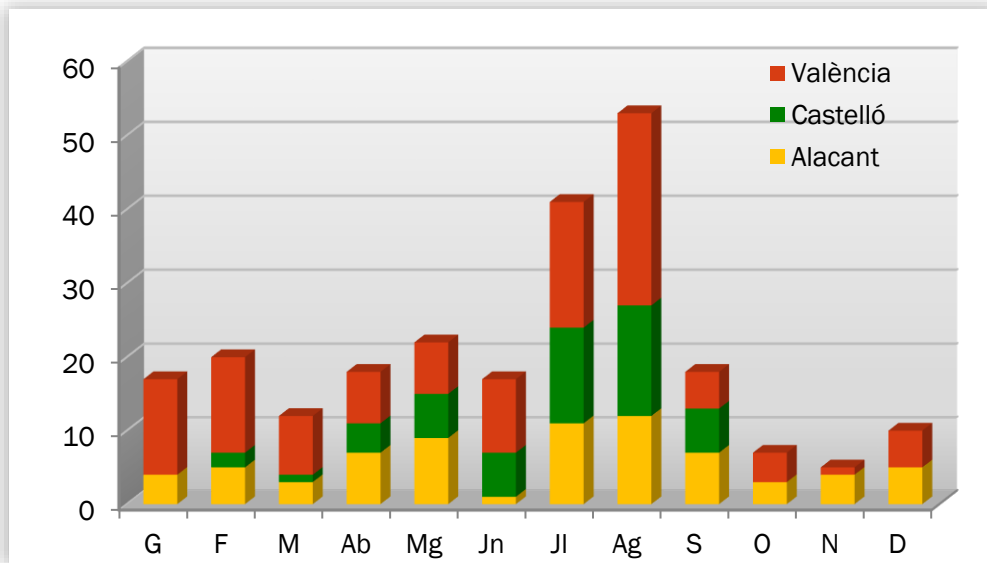
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

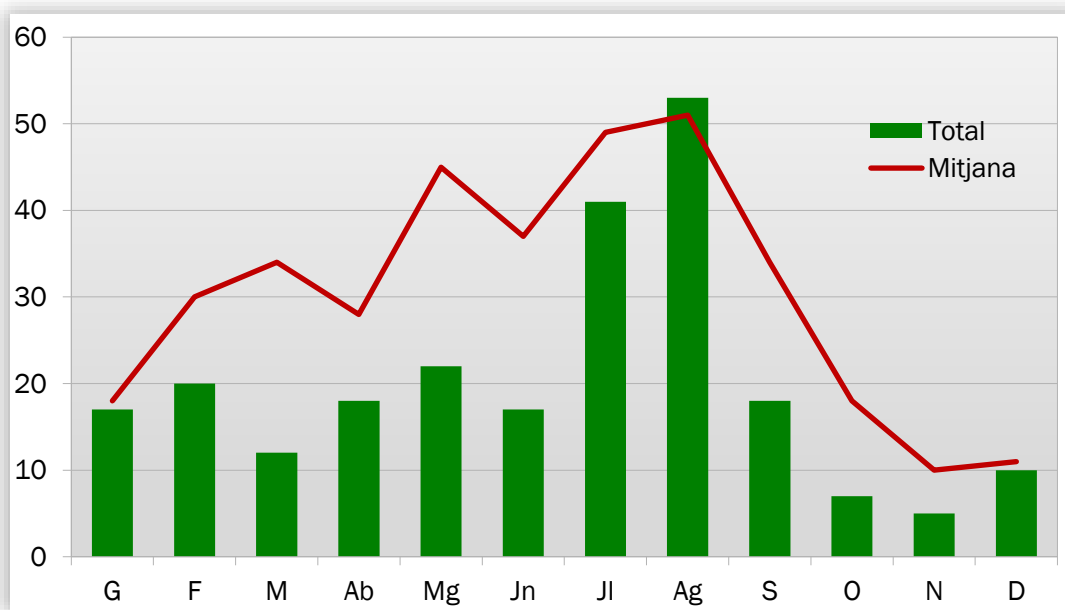
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	4	0	13	17
Febrer	5	2	13	20
Març	3	1	8	12
Abril	7	4	7	18
Maig	9	6	7	22
Juny	1	6	10	17
Juliol	11	13	17	41
Agost	12	15	26	53
Setembre	7	6	5	18
Octubre	3	0	4	7
Novembre	4	0	1	5
Desembre	5	0	5	10
TOTAL	71	53	116	240

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2021).

Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes de desembre s'han registrat 10 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 5 a la província Alacant i 5 a la província de València.

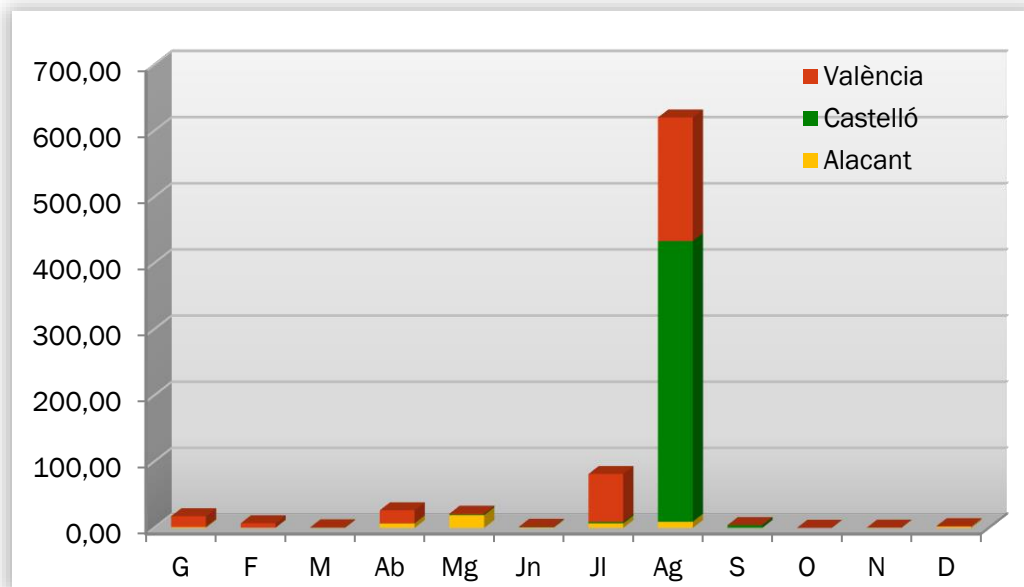
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,36	0,00	16,31	17,67
Febrer	0,39	0,03	6,59	7,01
Març	0,27	0,06	0,65	0,97
Abril	6,74	0,18	19,72	26,64
Maig	19,24	1,39	0,83	21,45
Juny	0,80	0,41	0,49	1,70
Juliol	6,83	2,04	72,65	81,51
Agost	9,33	424,26	186,83	620,42
Setembre	0,21	3,96	0,08	4,25
Octubre	0,06	0,00	0,21	0,26
Novembre	0,34	0,00	0,03	0,37
Desembre	2,02	0,00	0,57	2,59
TOTAL	47,58	432,33	304,94	784,85

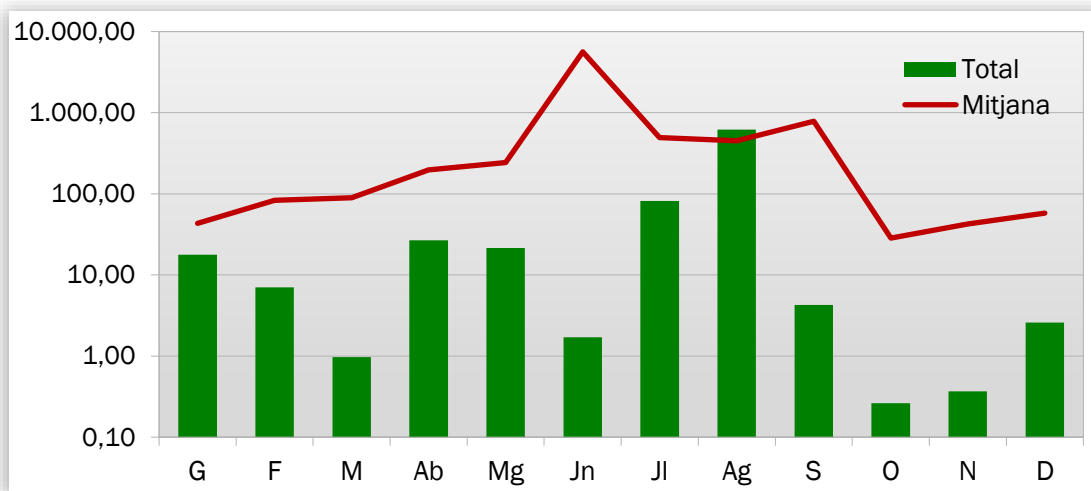
Taula 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2021).

Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

Durant el mes de desembre de 2021 s'han vist danyades per incendis 2,59ha de terreny forestal en tota la Comunitat, veient-se afectada la província d'Alacant amb 2,02ha, i a la província de València 0,57ha.

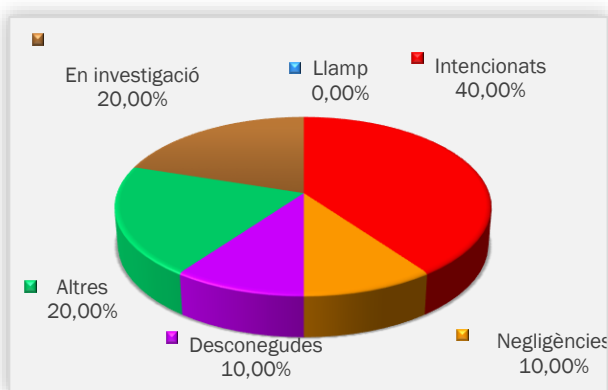
La mitjana del mes de desembre en l'últim decenni ve a ser de 57,87ha, la qual no ha sigut depassada (2,59ha). Quant a la mitjana per nombre d'incendis per al mes de desembre és de 11, en aquest cas també tampoc l'hem sobrepassada, arribant als 10 incendis.

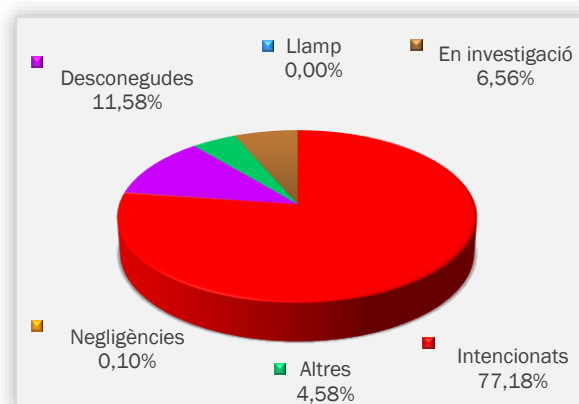
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana durant el mes de desembre de 2021.

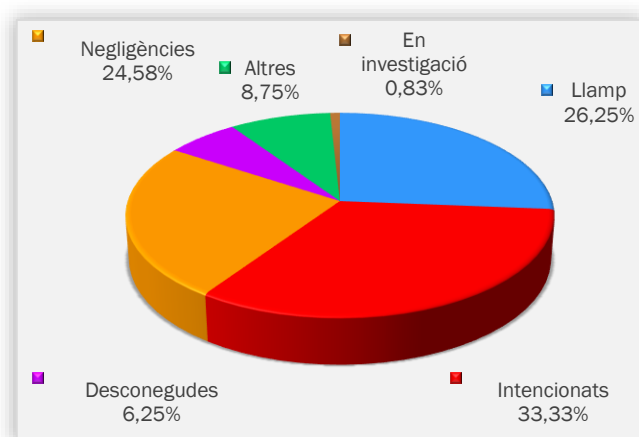
Gràfic 9. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Desembre 2021.

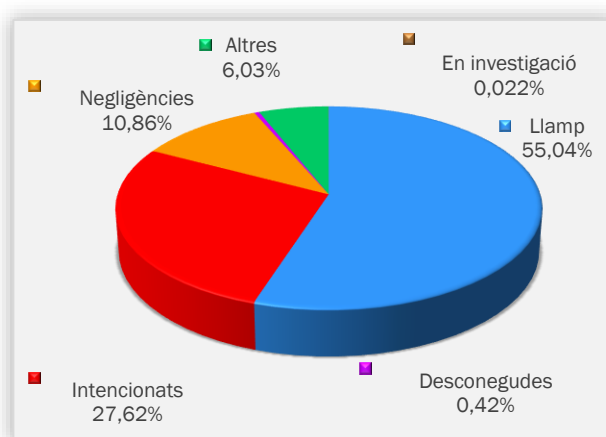
Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Desembre 2021.

El mes de desembre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 4 intencionats, 1 per negligències, 2 per altres causes, 1 desconegut i 2 en estat d'investigació. Els incendis intencionats han afectat a 2ha, per negligència a 25m2, per altres causes a 0,1187ha i els incendis que estan en investigació han afectat 0,170ha.

Des de l'inici d'any 2021, els incendis que pertanyen a causes intencionades són el 33,33% afectant el 27,62% de la superfície. A continuació, es troben els raigs amb un 26,25%, que han afectat el 55,04% de la superfície cremada. En tercer lloc, tenim les negligències amb un 24,58% dels incendis ocorreguts, afectant un 10,86% de la superfície incendiada. Seguidament, tenim les causes desconegudes amb un 6,25% han afectat el 0,42% de la superfície. Les altres causes que suposen el 8,75% dels incendis recorrent el 6,03% de la superfície cremada pels incendis. Finalment, hi ha 0,83% dels incendis en investigació que han afectat el 0,02% de la superfície incendiada

Gràfic 11. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2021.

Gràfic 12. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2021.

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Superfície (ha)	Causa	Paratge	Província
05/12/2021	Alcàntera de Xúquer	0,3	3	Penyetes	València/València
07/12/2021	Beniarrés	0,1	1	Font Planes	Alicante/Alacant
08/12/2021	Parcent	0,0973	4	Tossal de l'Arenal	Alicante/Alacant
09/12/2021	la Pobla del Duc	0,05	1	Barranc del Bendix	València/València
09/12/2021	Granja de Rocamora	1,8	1	Lo Monescillo	Alicante/Alacant
15/12/2021	Orihuela	0,0214	4	Finca Dehesa de Campoamor	Alicante/Alacant
21/12/2021	la Font d'En Carròs	0,049	1	El Racó de l'Estudiant	València/València
28/12/2021	la Pobla del Duc	0,15	5	Barranc de la Font de Minyana	València/València
28/12/2021	la Pobla del Duc	0,020	5	Bco Forcall	València/València
31/12/2021	Sella	0,003	2	Les Forques	Alicante/Alacant

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

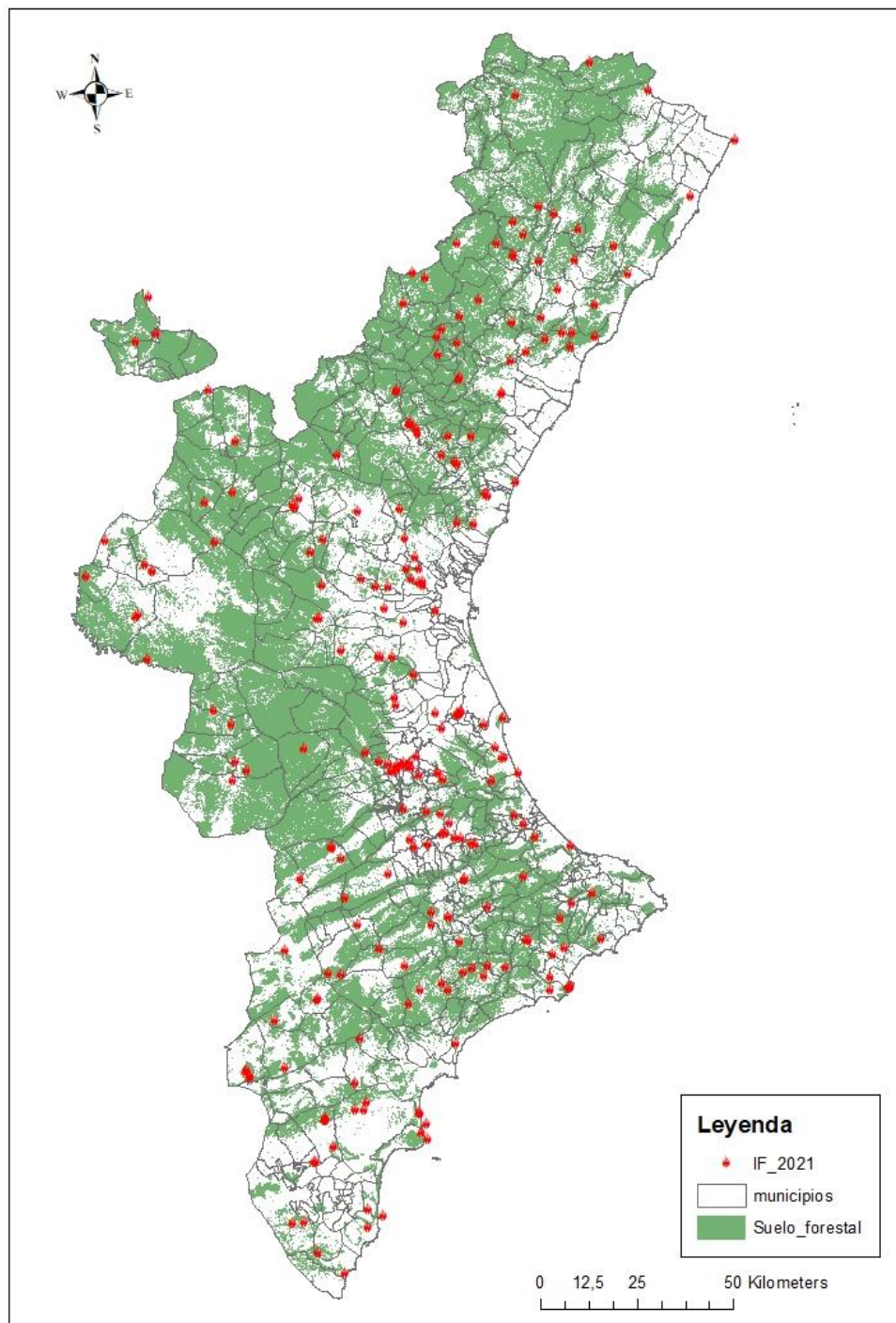
MAPES

En aquest apartat es mostra una anàlisi espacial de la distribució dels incendis provisionals de 2021 al llarg del territori de la Comunitat Valenciana.

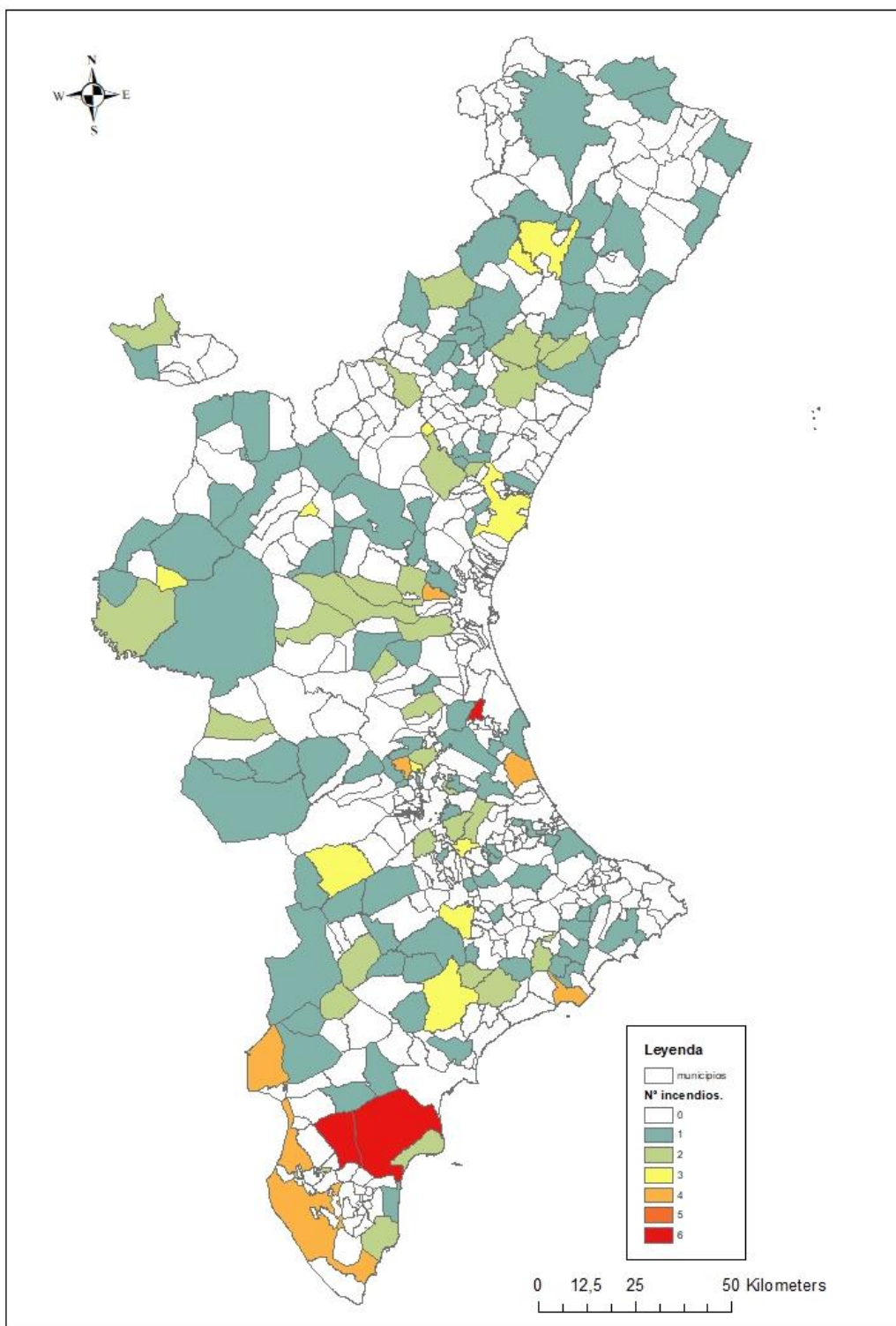
S'han inclòs els següents mapes:

- Distribució general dels incendis provisionals de 2021 (punts d'inici).
 - Distribució del nombre d'incendis provisionals per municipi.
 - Distribució del nombre d'incendis provisionals per municipi referit a 1.000ha de terreny forestal.
 - Distribució mensual dels incendis provisionals de 2021 (punts d'inici).
- Distribució dels incendis provisionals de 2021 per tipus de causa (punts d'inici).

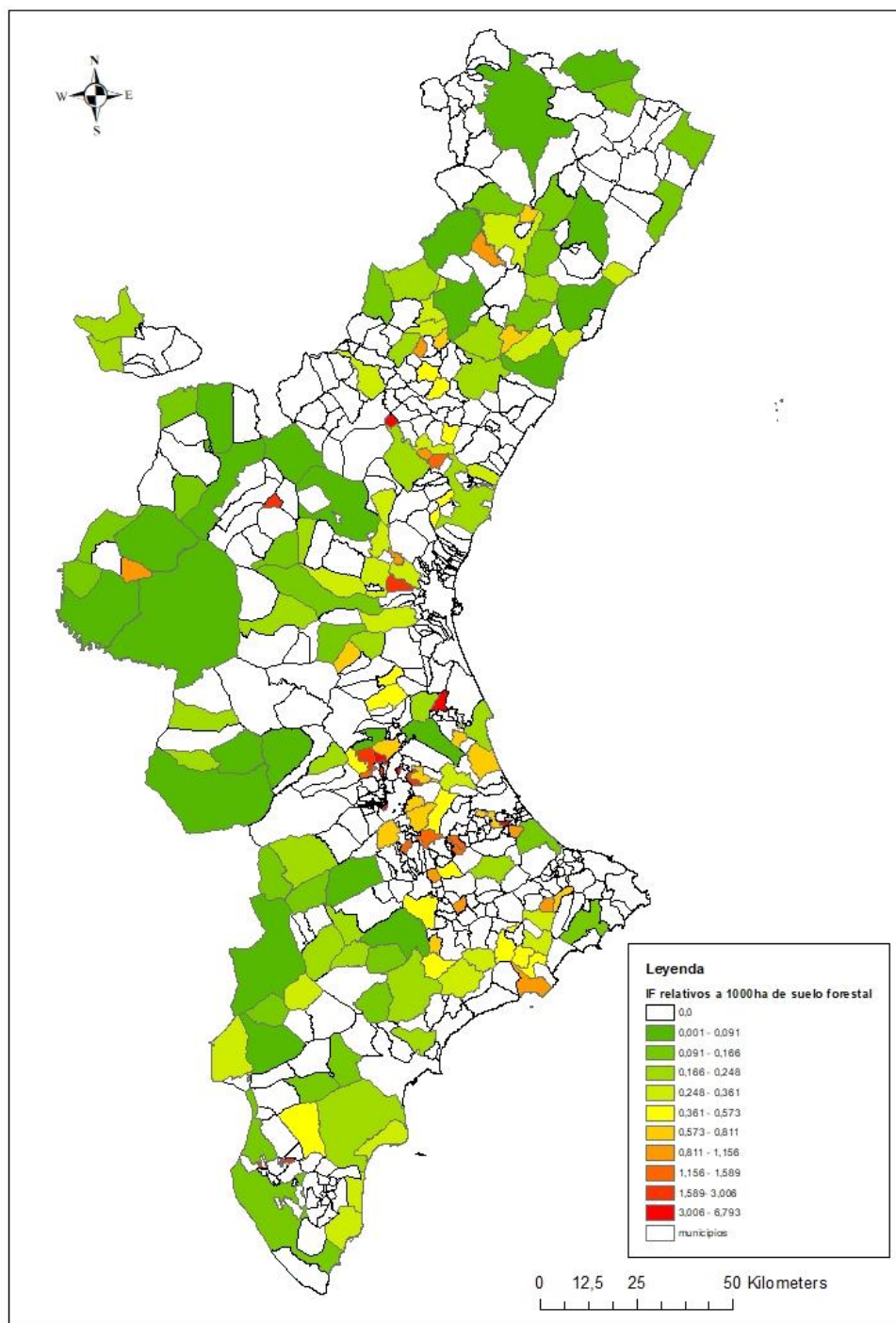
DISTRIBUCIÓ GENERAL DELS INCENDIS PROVISIONALS DE 2021 (PUNTS D'INICI)

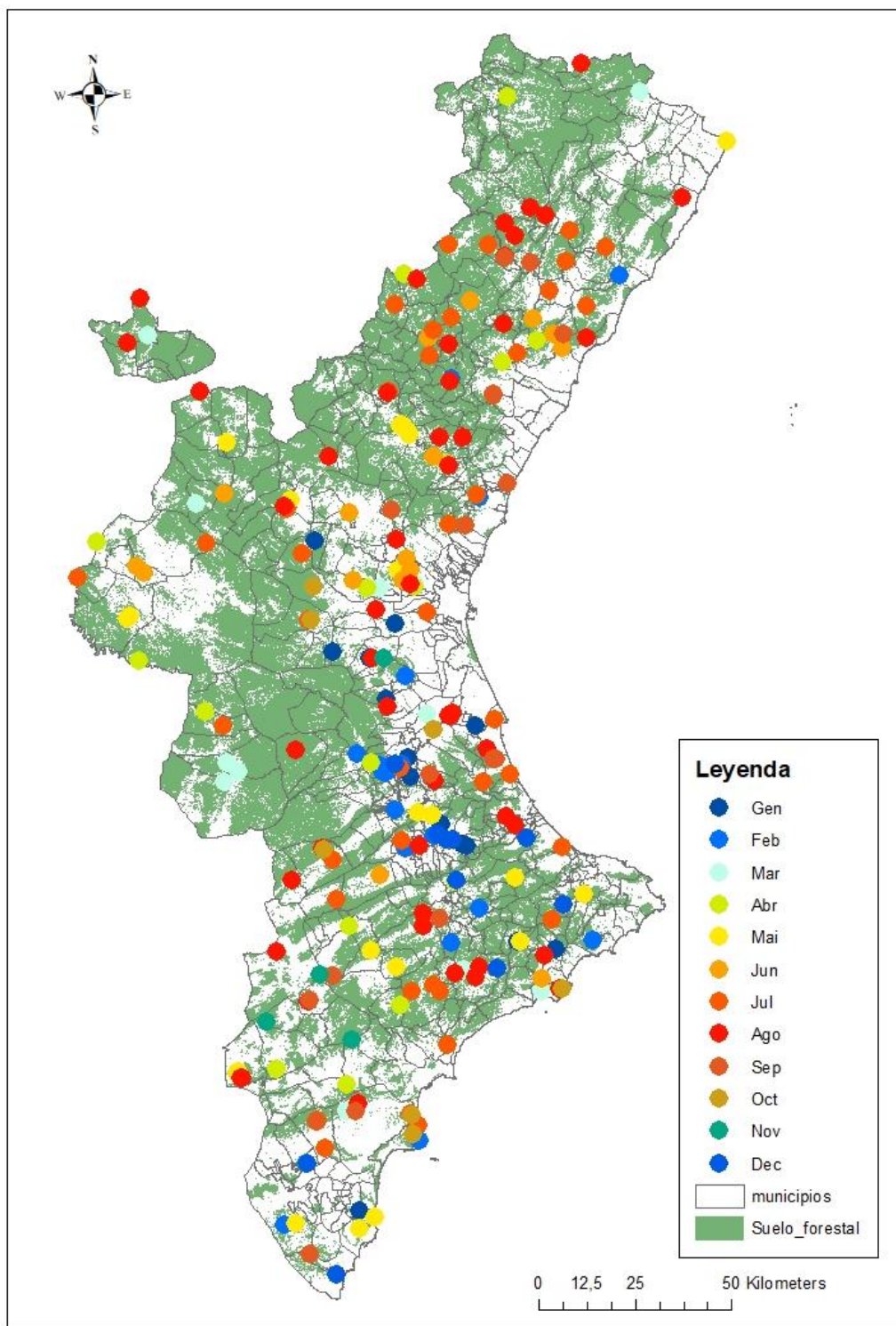
DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE D'INCENDIS PROVISIONALS PER MUNICIPI.

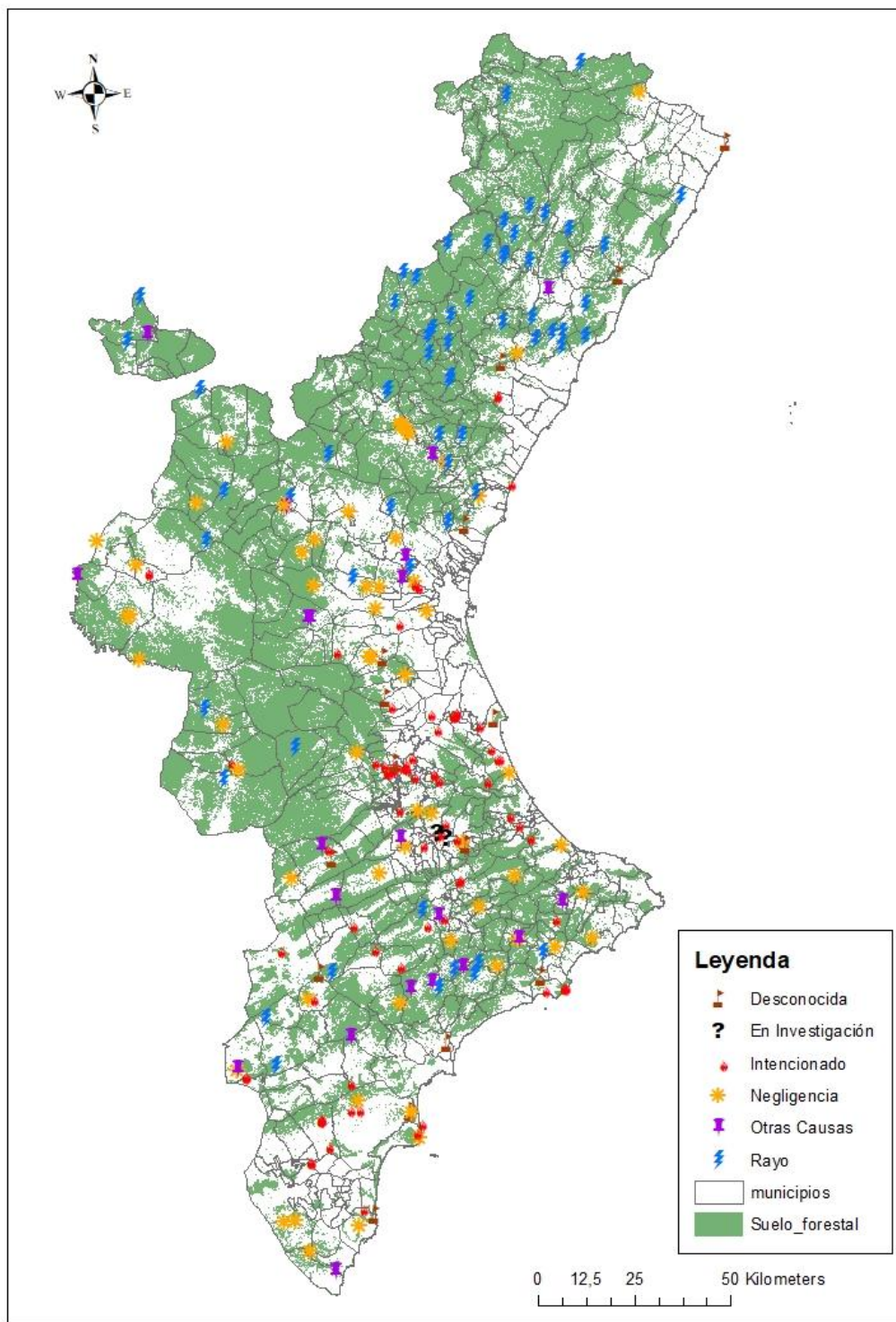
DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE D'INCENDIS PROVISIONALS PER MUNICIPI REFERIT A 1.000HA DE TERRENY FORESTAL.

DISTRIBUCIÓ MENSUAL DELS INCENDIS PROVISIONALS DE 2021 (PUNTS D'INICI).

DISTRIBUCIÓ DELS INCENDIS PROVISIONALS DE 2021 PER TIPUS DE CAUSA (PUNTS D'INICI).

ELS ULLS DEL BOSC

La prevenció d'incendis forestals en la Comunitat Valenciana és una tasca que no sols correspon al personal que té atribuïdes aquestes funcions; és una labor de tota la societat que d'una manera o una altra gaudeix i es beneficia del territori forestal de la nostra Comunitat. La labor de difusió i participació de la societat en la tasca de previndre aquest risc fa necessari involucrar a la població d'una manera transversal.

D'aquesta necessitat naixen els diferents projectes de voluntariat. Aquests projectes consisteixen en un voluntariat ambiental dirigit a entitats i ajuntaments, on cada organització sol·licita una subvenció anual determinant així les funcions a realitzar. Un altre dels projectes és el voluntariat forestal dirigit a particulars, i té caràcter anual.

L'últim projecte de voluntariat afegit pel Servei de Prevenció d'Incendis Forestals és el corporatiu, dirigit a empreses amb Responsabilitat Social Corporativa (RSC). Aquest voluntariat corporatiu conegut com Els Ulls del Bosc té com a objectiu acostar als treballadors a la realitat del treball que des del Servei de Vigilància Preventiva enfront del Risc d'Incendis Forestals es realitza diàriament. La intenció d'aquest voluntariat és fer participants a les persones voluntàries, durant unes hores de la seua jornada i a través d'un calendari establert, de les labors de vigilància, informació i dissuasió que es desenvolupen des del servei de prevenció. Aquesta activitat sempre es realitzarà acompanyats per l'equip tècnic de formació que guiarà l'activitat, i organitzats en grups recorreran rutes forestals establides pròximes a l'àrea d'influència dels participants.

Resulta una jornada d'allò més interessant, on es tindrà l'oportunitat de conèixer més en profunditat les característiques dels ecosistemes mediterranis que ens envolten, la importància de la seua preservació, les seues amenaces, l'evolució dels incendis forestals en la nostra comunitat. A més, permet que es facen coneixedors d'unes certes normes d'ús, seguretat i salut en el terreny forestal.

Per a més informació sobre la jornada es posa a disposició el següent enllaç:

<https://agroambient.gva.es/es/web/prevencion-de-incendios/voluntariat-forestal>

